

Szanowni Państwo, Drodzy Koleżanki i Koledzy,

jest nam niezwykle miło ogłosić wyniki drugiej edycji konkursu Sekcji Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

Badanie antropologiczne roku 2017

Do konkursu zostały zgłoszone w tym roku dwie książki:

„Wszyscy jesteśmy migrantami. (Od)zyskiwanie pamięci migracyjnej” pod redakcją **Natalii Bloch**, Poznań, Centrum Kultury Zamek, 2016

„Kobiety przestworzy. Refleksyjność biograficzna kobiet służących w Siłach Powietrznych Polski i Wielkiej Brytanii” **Anny Odrowąż-Coates i Anny Perkowskiej-Klejman**, Warszawa, Difin, 2016

Jury pracowało w składzie:

Agata Bachórz, Uniwersytet Gdańsk

Anna Horolets, Uniwersytet Warszawski

Marcin Lubaś, Uniwersytet Jagielloński

Izabela Ślęzak, Uniwersytet Łódzki, zeszłoroczna laureatka nagrody SAS

i podjęło decyzję o przyznaniu nagrody

Natalii Bloch

za projekt badawczy i redakcję naukową książki

Wszyscy jesteśmy migrantami. (Od)zyskiwanie pamięci migracyjnej

Uzasadnienie

Nagrodzona praca to ciekawy wielogłos: w tej publikacji spotykają się teksty o różnym charakterze w różnych celach pisane, a jednak harmonizujące ze sobą. Świetnym pomysłem było zaangażowanie do projektu studentów, przedstawicieli społeczności lokalnych, „zwykłych ludzi”. Dzięki temu projekt badawczy był żywy, stał się ważny dla wielu osób, wspomógł proces przypominania historii istotnych dla rodzin czy lokalnych wspólnot. Pozwolił także studentom i doktorantom poznać i rozwijać swoje umiejętności badawcze. Edukacyjny element wbudowany jest zresztą z definicji

w cały projekt – na etapie przygotowania do badań terenowych, ich realizacji i upowszechniania wiedzy o nich – i to nie tylko w postaci książki, ale także wystawy, która zobrazowała rezultaty badań.

Zastosowano interesujące rozwiązania metodologiczne – z jednej strony klasyczne materiały (listy), z drugiej cała paleta narzędzi etnograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem trudnej sztuki przeprowadzania wywiadów i odnalezienia się w różnych sytuacjach w terenie. Jest to niezwykle rzetelna etnografia, a jednocześnie projekt nie jest hermetyczny. Wartościowy jest jego wymiar popularyzatorski. Książkę można czytać na różnych poziomach, i żaden z tych poziomów nie traci przez to, że istnieje inny.

W projekcie istotnym wątkiem jest "głębia historyczna" badanego zjawiska. Oddanie głosu mieszkańcom wsi sprzed 125 lat, poznanie ich intymnego mikroświata, nadziei, marzeń i planów, strategii życiowych; w projekcie spotykamy ludzi z krwi i kości, którym różnie wiodło się w kraju i na emigracji, widzimy ich zdjęcia, fragmenty listów, ich domy i przedmioty, które do nich należały. Dzięki temu procesy migracji przybierają zindywidualizowaną, ludzką twarz. Książka nie tylko pokazuje przeszłość, ale także mówi wiele o późniejszych mieszkańcach wsi (z XX i XXI wieku) – potomkach nadawców i adresatów listów. Z badań płynie interesujące pytanie, czy pamięć migracyjna działa w ukryciu m.in. dlatego, że faworyzowana jest „osiadła” narracja historyczna i narodowa, ale kiedy pojawia się inspiracja do rozmowy o mobilności, pamięć ożywa, jest (od)zyskiwana.

Nagrodzona książka każe nam szerzej spojrzeć nie tylko na migracje do Stanów Zjednoczonych i Brazylii, ale też na fenomen transnarodowości jako taki i przez to rozsadza ciasne kategorie metodologicznego nacjonalizmu.

Problematyka migracji jest dziś bardzo aktualna na świecie i w Polsce. W książce znajdujemy ujęcie rzetelnie i krytycznie wobec mainstreamowego dyskursu publicznego. Wpisuje się ona w ten sposób w tradycję antropologii zaangażowanej: jest dobrym przykładem na to, że opracowanie bogate treścią etnograficzną i historyczną, osadzone w ciekawych ramach teoretycznych jest zarazem budulcem aktywności publicznej i służy upowszechnianiu czy przypomnieniu doświadczenia migracyjnego w momencie historycznym, w którym tak bardzo owego przypomnienia w kraju potrzebujemy.

**Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie.
Dziękujemy jury za wysiłek włożony w ocenę zgłoszonych prac.**

Nagrodzonej Autorce serdecznie gratulujemy!

Nagroda rzeczowa zostanie przesłana pocztą, a dyplom będzie uroczyście wręczony laureatce w czasie Walnego Zgromadzenia Delegatów PTS w 2018 roku.

Zarząd Sekcji Antropologii Społecznej PTS